

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО РЕПОЗИТАРІЙ АКАДЕМІЧНИХ ТЕКСТІВ
НАЦІОНАЛЬНОГО ТРАНСПОРТНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Голова Вченої ради
/М.Ф. Дмитриченко/
(Протокол від 27 травня 2021 р. № 6)

КИЇВ, НТУ 2021

1. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає мету, структуру та засади функціонування репозитарію академічних текстів Національного транспортного університету (далі - Репозитарій університету).

1.2. Репозитарій університету – загальноуніверситетська розподілена електронна база даних, в якій накопичуються, зберігаються і систематизується інформація про академічні тексти.

1.3. Основною метою Репозитарію університету є сприяння розвитку освітньої, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності шляхом поліпшення доступу до академічних текстів та сприяння академічній доброчесності.

1.4. У цьому Положенні терміни вживаються у значенні, визначеному у Положенні про Національний репозитарій академічних текстів, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 19 липня 2017 р. № 541:

1) академічний текст - авторський твір наукового, науково-технічного та навчального характеру у формі дисертації, кваліфікаційної випускної роботи, наукового видання, наукової статті, звіту у сфері наукової і науково-технічної діяльності, депонованої наукової роботи, підручника, навчального посібника, інших науково- та навчально-методичних праць;

2) дисертація - кваліфікаційна наукова робота, яка відображає наукові результати досліджень автора та представлена для здобуття наукового ступеня доктора філософії (кандидата наук) або доктора наук;

3) кваліфікаційна випускна робота здобувача вищої освіти - самостійна робота, яка готується з метою публічного захисту для здобуття ступеня вищої освіти молодшого бакалавра, бакалавра чи магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста;

4) користувачі репозитарію - юридичні та фізичні особи, а саме: вищі навчальні заклади, наукові установи, наукові видавництва, бібліотеки, автори та інші заінтересовані особи, що пройшли процедуру реєстрації (авторизації);

Інші терміни в цьому Положенні вживаються у значенні, наведеному в Законах України “Про інформацію”, “Про науково-технічну інформацію”, “Про наукову і науково-технічну діяльність”, “Про вищу освіту”, “Про інноваційну діяльність”, “Про авторське право і суміжні права”, “Про електронні документи та електронний документообіг”, “Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах”.

1.5. Академічні тексти, що зберігаються у Репозитарії університету, є об’єктами авторського права та охороняються відповідно до законодавства.

1.6. Ресурси Репозитарію університету є допоміжними засобами проведення для експертизи академічних текстів на плагіат.

2. Структура Репозитарію університету

2.1. Репозитарій університету складається з центрального репозитарію, що знаходиться у віртуальному середовищі бібліотеки університету, і локальних репозитаріїв, що підтримуються Інформаційно-обчислювальним центром університету, кафедрами/факультетами/редакційними колегіями.

Репозитарій університету включає в електронній формі такі види академічних текстів:

- дисертації на здобуття наукових ступенів та автореферати дисертацій ;
- реєстр кваліфікаційних випускних робіт здобувачів вищої освіти та анотацій до них;
- статті у наукових виданнях університету;
- монографії;
- звіти у сфері наукової і науково-технічної діяльності;

- підручники, навчальні посібники та інші науково- та навчально-методичні праці;
- публікації, розміщені авторами на Інтернет-платформах для обміну науковими публікаціями.

2.2. До Репозитарію університету включаються всі академічні тексти незалежно від дати їх створення та оприлюднення у визначеному регламентом порядку.

2.2. Реєстр академічних текстів, який є складовою Репозитарію університету, є відкритим та містить бібліографічні відомості про академічні тексти, що включені до центрального та локальних репозитаріїв, а також оприлюднені в електронній або паперовій формі.

2.3. Для систематизації академічних текстів Репозитарію університету використовуються бібліографічні відомості та описи, передбачені законодавством.

3. Засади функціонування Репозитарію університету

3.1. Репозитарій Національного транспортного університету функціонує згідно затвердженого регламенту.

3.2. Доступ до інформації, розміщеної в Репозитарії університету забезпечується на безоплатній основі через офіційне звернення відповідно до регламенту.

3.3. Науково-педагогічний персонал, здобувачі та співробітники університету, які є авторами академічних текстів, отримують доступ до Репозитарію університету в режимі розміщення академічних текстів після проходження відповідної авторизації згідно з регламентом.

3.4. У своїй діяльності Репозитарій університету може відповідно до законодавства здійснювати інформаційну інтеграцію з іншими базами даних, зокрема ресурсами відкритих даних України та інших держав, базами центральних органів виконавчої влади.

3.5. Регламент визначає процедуру наповнення Репозитарію університету академічними текстами, порядок їх зберігання, систематизації, обробки, надання інформації у відкритий доступ, взаємодії з інституціональними учасниками та іншими користувачами, застосування аналітичних інструментів.

Регламент роботи Репозитарію академічних текстів НТУ знаходиться у додатку А до цього Положення.

Формат подання інформації до реєстру академічних текстів Репозитарію університету знаходиться у додатку Б.

РЕГЛАМЕНТ

роботи Репозитарію академічних текстів НТУ

І. Загальні положення

1. Цей Регламент визначає порядок роботи Репозитарію академічних текстів Національного транспортного університету (далі – Репозитарій університету), процедуру його наповнення академічними текстами, їх зберігання, систематизації, обробки, надання інформації у відкритий доступ, взаємодії з інституціональними учасниками та іншими користувачами, інформаційної інтеграції з іншими базами даних, зокрема ресурсами відкритих даних України та інших держав, базами центральних органів виконавчої влади, застосування аналітичних інструментів.

Регламент роботи Репозитарію академічних текстів Національного транспортного університету створено відповідно до «Положення про Національний репозитарій академічних текстів», затвердженого Постановою Кабінету міністрів України № 541 від 19 липня 2017 р. та Наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Регламенту роботи Національного репозитарію академічних текстів» № 707 від 04.07.2018 .

2. У цьому Регламенті терміни вживаються у таких значеннях:

- відвідувачі Репозитарію університету (далі - відвідувачі) - фізичні особи, які за допомогою офіційного веб-порталу університету отримують відкритий доступ до реєстру академічних текстів і можливість користування інформацією без проходження процедури реєстрації (авторизації);

- відкриті дані - інформація, що не має обмежень для оприлюднення (тобто не містить інформації з обмеженим доступом) і подана у форматі, що уможлиблює її автоматизоване оброблення електронними засобами, відкритий доступ до неї, а також її подальше використання;

- відкритий доступ - вільний та безоплатний доступ до реєстру та академічних текстів, представлених у Репозитарії університету;

- локальний репозитарій - електронна база даних, що підтримується окремим підрозділом університету і є частиною Репозитарію університету;

- об'єкти авторського права - твори, що визначені Законом України «Про авторське право і суміжні права» та охороняються відповідно до законодавства;

- порушення авторського права - незаконне відтворення, розповсюдження творів науки, комп'ютерних програм і баз даних та вчинення інших дій, передбачених Законом України «Про авторське та суміжні права»;

- правовласник - особа, якій відповідно до закону належать майнові права на об'єкт права інтелектуальної власності, або особа, яка діє від імені такої особи в межах наданих повноважень;

- реєстр академічних текстів - електронна база даних, яка містить інформацію про академічні тексти (у тому числі повний бібліографічний опис та анотацію), які зберігаються у Репозитарії університету, а також відомості про їх оприлюднення в паперовій або електронній формі (з посиланням на місце зберігання).

Інші терміни в цьому Регламенті вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про інформацію», «Про науково-технічну інформацію», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про вищу освіту», «Про інноваційну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», Положенні про Репозитарій академічних текстів Національного транспортного університету.

3. Репозитарій університету надає відкритий доступ користувачам до інформації, що в ньому міститься, зокрема до реєстру академічних текстів, а також їх електронних версій та інших пов'язаних з ними даних, розміщених на умовах відкритого доступу згідно Положення про Репозитарій академічних текстів Національного транспортного університету, через офіційний сайт Національного транспортного університету. Доступ до

академічних текстів локальних репозитаріїв університету здійснюється за відповідним офіційним запитом відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації».

4. Мовами Репозитарію університету, які використовуються для його інтерфейсу, є українська та англійська.

II. Наповнення, зберігання, систематизація та обробка академічних текстів у Репозитарії університету

1. Репозитарій університету включає в електронній формі – реєстри академічних текстів й в електронній та/або паперовій формі – академічні тексти, визначені Положенням про Репозитарій академічних текстів Національного транспортного університету, видані на умовах відкритих даних та оприлюднені в установленому порядку.

2. У Репозитарії університету розміщуються електронні версії академічних текстів, видані на умовах відкритого доступу, за винятком випадків, коли автор не є правовласником і вимоги правовласника забороняють таке розміщення.

Рішення про розміщення електронних версій інших академічних текстів приймається Науково-методичною радою Національного транспортного університету.

3. Технічні вимоги щодо формату представлення інформації про академічні тексти, які включаються до Репозитарію університету, та їх верифікації визначаються рішенням Науково-методичної ради Національного транспортного університету.

Хронологічні обмеження для академічних текстів та інших пов'язаних з ними даних, що зберігаються у Репозитарії університету, не встановлюються - до нього включаються академічні тексти незалежно від дати їх створення та оприлюднення.

4. Розміщення академічних текстів у Репозитарії університету є безоплатним.

5. Видавці та правовласники мають право тимчасово або на постійній основі обмежити доступ до електронної версії академічних текстів або їх частини відповідно до чинного законодавства щодо авторських прав. У такому випадку електронні версії академічних текстів, розміщені у Репозитарії університету, стають недоступними для ознайомлення користувачами й у подальшому (до зняття обмежень) використовуються виключно університетом в аналітичних цілях та у спосіб відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права».

За погодженням із видавцем, автором(ами) або правовласником(ами) у відкритому доступі може бути представлена частина академічного тексту.

Обмежений доступ до електронних версій академічних текстів може встановлюватись на певний строк, який не може перевищувати строку дії авторських прав.

6. Зміст академічних текстів, розміщених у Репозитарії університету, може бути змінений шляхом доповнення додатковою інформацією (відомостями щодо виявлених друкарських помилок, неточностей, заявами та роз'ясненнями методичного характеру, базами даних досліджень тощо). Академічні тексти можуть бути відкликані з Репозитарію університету.

Будь-яка зміна академічного тексту, його описової інформації у реєстрі або його відкликання фіксується відповідною відміткою про дату і причину внесення змін.

7. Строки передачі академічних текстів, а також бібліографічних відомостей, описів та інших пов'язаних з ними даних до Репозитарію університету визначаються рішенням Науково-методичної ради Національного транспортного університету.

III. Порядок користування Репозитарієм університету

1. Відвідувачі Репозитарію університету:

отримують відкритий доступ до загальної інформації про Репозитарій університету, інструктивних матеріалів та інших загальних відомостей;

отримують відкритий доступ до реєстру академічних текстів, представлених у Репозитарії університету;

можуть здійснювати офіційний запит щодо доступу до академічних текстів та інших пов'язаних з ними даних.

2. Користувачі Репозитарію університету додатково до можливостей, доступних для відвідувачів, отримують:

доступ до електронних версій академічних текстів, можливість ознайомлення з ними, збереження їх на електронних приладах/носіях, у тому числі до академічних текстів, отриманих за офіційним запитом;

доступ до електронної бібліотеки НТУ.

3. Користувачі проходять процедуру реєстрації у Репозитарії університету, яка підтверджує погодження з установленими правилами та цим Регламентом.

Таблиця 1 – Форма подання інформації про академічні тексти до реєстру Репозитарію університету

№	Бібліографічний опис ¹	Вид оприлюднення та місце ²	Анотація
1			
2			
3			
.....			

Примітка 1 – Для кваліфікаційних робіт – бібліографічний опис складається з прізвища та ініціалів автора; назви кваліфікаційної роботи; назви та шифру спеціальності, за якою написана робота; прізвища та ініціалів, наукового ступеню і вченого звання наукового керівника; назви установи та кафедри; місця та року видання; кількості сторінок.

– Для інших видів академічних текстів – бібліографічний опис складається згідно ДСТУ ГОСТ 7.1 «Бібліографічний запис, бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання», або інших діючих Державних стандартів України на момент складання опису.

Примітка 2 – До видів оприлюднення відносяться:

- електронний носій (компакт диск / флеш носій);
- текст (паперовий вигляд);
- локальний репозитарій закритого/відкритого типу (Google диск / сайт локального репозитарію).